

Göbeklitepe

İnancın ve Bilimin Merkezi:
Harran Öğren Yeri'ni

görmeliğin

Göbeklitepe Ziyaret Saatleri

1 Nisan-31 Ekim

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
19.00	19.00	19.00	19.00	19.00	19.00	19.00

31 Ekim-1 Nisan

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00	17.00

TürkischMuseums officialturkishmuseums TürkischMuseums TürkischMuseums TürkischMuseums

Adres Göbeklitepe Öğren yeri, Örencik, 63290 Halilîye/Şanlıurfa • Tel: (0414) 999 14 20

Güncel bilgiler için lütfen web sitesini ziyaret edin.

www.muze.gov.tr

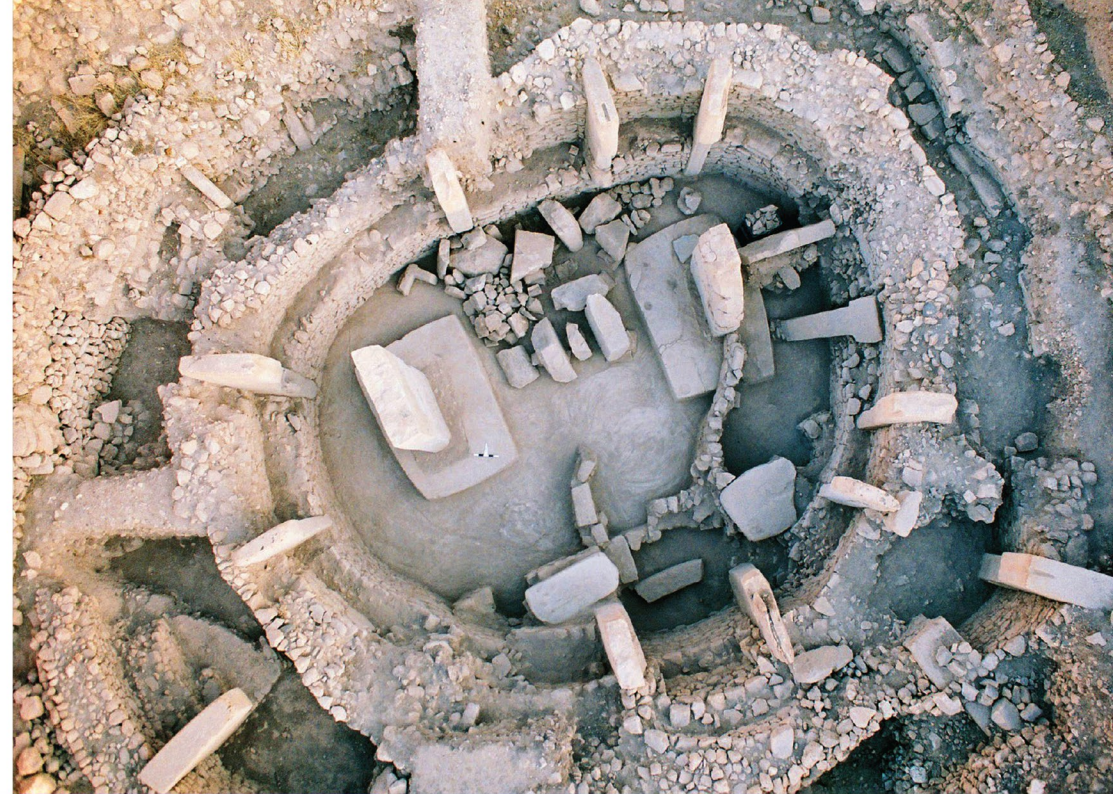

Göbeklitepe:
Tarihin Sıfır Noktası

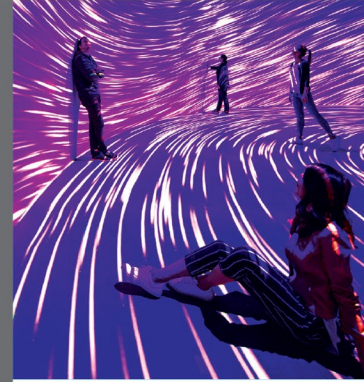

Göbeklitepe, Şanlıurfa il merkezinin kuş uçuşu olarak yaklaşık 15 km. kuzeydoğusunda bulunan ve tarihöncesi dönemden, yani yazının henüz keşfedilmediği bir zamandan kalma bir ören yeridir. Normalde kireçtaşı kayalarından oluşan bir platonun üstünde, doğal olarak toprak bir tepenin olmaması gereken bir yerde, tarihöncesi dönemde yaşamış, avcı-toplayıcılıkla yaşamlarını sürdüren insanların yüzlerce yılı bulan emekleri sonucunda meydana gelmiş, yaklaşık 300 m. çapındaki bir höyüktür. Konum olarak Şanlıurfa'nın en yüksek noktalarından biri üstünde kurulmuştur. Güneyinde Harran, batısında Şanlıurfa kent merkezi, kuzeyinde Nemrut Dağı'nın da bir parçası olduğu Güneydoğu Toroslar ve doğusunda Karacadağ sönmüş yanardağı manzaralarına hakimdir. Bu nokta aynı zamanda Fırat ve Dicle nehirleri arasında, yani tarih boyunca Mezopotamya olarak bilinen bölgenin içindedir.

Günümüzden yaklaşık 11.600 yıl öncesinden itibaren Göbekli Tepe'de başlayan insan faaliyetleri, yaklaşık olarak bin yılı aşan bir süre boyunca devam etmiştir. Neolitik dönemin henüz çanak çömleğin kullanılmadığı bir evresine denk gelen bu uzun zaman dilimi süresince tarihöncesi dönem insanların Göbekli Tepe'de bıraktığı en dikkat çekici kalıntılar arasında insanlık tarihinin en eski anıtsal mimari örnekleri ve özellikle farklı tür hayvan tasvirleriyle süslenmiş dikilitaşlar sayılabilir. Söz konusu yapılarla temel oluşturan ve yapı malzemesi sağlayan kireçtaşı plato, höyüğün altında uzanmakta ve etrafını çevrelemektedir.

Göbeklitepe'de 1995 yılında başlayan arkeolojik kazılar, Neolitik dönemde yaşandığı bilinen ve insanlık tarihinin dönüm noktaları olan bazı değişim ve dönüşümlerin yeniden ele alınmasını gerektirmiştir. Yerleşik yaşamın yaygınlaştığı ve tarım ve hayvancılığın başladığı Neolitik dönem, Göbeklitepe'nin keşfinden önce insanların özellikle geçimleri, beslenme biçimleri ve alet teknolojilerindeki değişikliklerle tanımlanmaktaydı. Göbeklitepe'de ortaya çıkarılan anıtsal yapılar ve gelişkin sembolizm, Neolitik dönemde sadece beslenme ve teknoloji bakımından değil, aynı zamanda "manevi" bakımdan da önemli gelişmeler olduğunu ortaya koymuştur.

Göbeklitepe, insanlık tarihinin nispeten erken sayılabilecek bu evresinde "karmaşık" sayılabilecek bir toplumsal düzenin var olduğunu, yani insanların yalnızca hayatta kalma çabasıyla meşgul olmayıp aynı zamanda iş birliği yaparak uzun zaman ve iş gücü gerektiren görevleri gerçekleştirebileceğine dair kanıtlar sunmuştur. Bu özelliklerine bakılarak Göbeklitepe'nin bölgesel bir toplama merkezi olduğu akla gelmektedir. Göbeklitepe'nin sahip olduğu üstün evrensel değer, alanın 2018 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne alınmasıyla tüm dünyaca kabul görmüştür.